

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vas leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

Lišči slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 23, 1928. — SREDA, 23. MAJA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Reševanje jako otežkočeno.

STRUPENI PLINI OPRAVILI SVOJE SMRTTONOSNO DELO

Malo upanja obstaja, da rešijo 138 delavcev iz Mather rova, a reševalne skupine vztrajajo. — 60 na seznamu znanih mrtvih. — Trupla kažejo silo eksplozije.

MATHER, Pa., 22. maja. Trdno odločene, da rešijo 138 mož, katere še vedno pogrešajo, so nadaljevale včeraj reševalne posadke s svojimi prizdevanji v globini 360 čevljev.

Devet in petdeset trupel so spravili do včeraj zvečer iz rova. En mož, ki je prišel iz rova živ, je umrl včeraj v bolnici v Waynesburg, vsled česar je narašlo število znanih mrtvih na šestdeset. Nekatera trupla so bila tako obžgana od plamena in razbita vsled sile eksplozije, da jih skoro ni mogoče spoznati.

Tekom iskanja včeraj popoldne se je unel zračni šaft št. 2. Ta izhod je skoro štiri milje od vhoda v rov. Par ur pozneje so plamene pogasili in delo reševanja se je vršilo naprej, čeprav ovirano od "pocketov" plina, ki so ostali.

Dasi goji večina reševalcev le malo upanja, je vendar izjavil pomožni državni rovski inšpektor, John Ira Thomas, da so se mogoče poskrili nekateri veteranski premogarji v oddaljenih krajih rova in da jih bodo mogoče našli še žive.

Henry Filer, nakladalec, ki je zapustil rov par minut predno je razširila eksplozija smrt skozi tuneli, je rekel, da so bila skoro vsa trupla, katero so dosedaj prinesli na dan, trupla mož iz dnevnega šifta. Rekel je, da morajo najti reševalci svojo pot štiri tisoč čevljev dalje, predno bodo dosegli št. 9, kjer je bila na delu nočna šifta.

Prvi dosledni opis o vzroku nesreče sta podala danes dva majnarja, ko sta bila privedeni iz rova. Ta dva moža pravita, da sta bila priči cele serije eksplozij, in da je stroj prerezal insulacijo električnega kabla, nakar so električne iskre zanetile plin in premogovni prah.

Po završeni eksploziji je zgorel v zraku ves kisik.

ZASTRUPLJENJE Z RADIJEM

HUENEFELD KUPIL NOV AEROPLAN

Vedno bolj se množi število žrtev zastrupljenja z radijem. — Trinajst ljudi je že umrlo za tem.

Nadaljnje žrteve zastrupljenja z radijem so se javile med delavkami United States Radium Corporation v Orange, N. J. Več mladih delavk je pod zdravniškim opazovanjem, odkar je bilo opaziti na njih simptome zastrupljenja. Dosedaj niso našli še nobenega zdravila zoper smrtnostno učinkovanje radija. Trinajst žensk in en moški je podleglo dosedaj učinkom strupa. V vseh slučajih se pritožujejo pacienti nad reumatičnimi bolečinami v skelepih, kar predstavlja simtoma, da je doba stimuliranja končana in da so pričeli smrtonosno afilažarki žreti kosti in krvna sredstva.

Med zdravniki, ki so prevzeli zdravljenje bolnih, so dr. Robert Huaphries, voditelj New Jersey ortopedične bolnice v Orange; dr. Charles Norris, New York, dr. Harrison Martland, Newark in drugi.

V okrajnem sodišču v Newarku bodo skrnili danes spraviti pred sodišče tožbe petih zastrupljenih Huenefeld je izjavil, da bo naročil še nadaljnje aeroplane.

Rekel je, da bo aeroplan mogoče odveden nazaj na Irsko in da bosta od tam on in Koehl poletela v Nemčijo. Njegovi načrti pa so bili v tej smeri zelo nedoločni. Huenefeld je izjavil, da bo naročil še nadaljnje aeroplane.

ALBANY, N. Y., 22. maja. — Baron von Huenefeld, ki je finančiral prvi uspešni polet preko Atlantskega oceanja od istoka proti zahodu, je kupil Junkersovo letalo "Europa", posestrimsko letalo "Bremen", a ni dosedaj objavil, kakšne polete namerava izvršiti v tem letjalcu.

V nekem poročilu se glasi, da bodo Koehl, Fitzmaurice in Huenefeld poskusili povratno potovanje v Evropo in da je bil v ta namen poslan aeroplan semik. Baron Huenefeld je izjavil, da to ni resnico.

Rekel je, da bo aeroplan mogoče odveden nazaj na Irsko in da bosta od tam on in Koehl poletela v Nemčijo. Njegovi načrti pa so bili v tej smeri zelo nedoločni. Huenefeld je izjavil, da bo naročil še nadaljnje aeroplane.

MANAGUA, Nicaragua, 22. maja. — S severa vračajoči se letali so prinesli sporocila da sta bila ubita v tez smeri zelo nedoločni. Huenefeld je izjavil, da bo naročil še nadaljnje aeroplane.

ODMEVI NEMŠKIH VOLITEV

Socijalisti so mojstri položaja v Nemčiji. — Diktatori bodo lahko ustroj nove vlade. — Velika koalicija je vrjetna. — Zadnji mezdni konflikti so prinesli zmago radikalcem.

BERLIN, Nemčija, 22. maja. — Volitve za novi nemški državni zbor so spravile socialiste v odločilno strategično pozicijo. Zmožni so diktirati pogoje, pod katerimi naj se ustroji prihodnjo nemško vlado. Od zmernosti, s katero bo izvajala nemška delavska stranka svoje predpravice, bo v glavni meri odvisna usoda novega parlamenta.

Z dobičkom več kot dveh milijonov glasov ter tridesetih sedežev za socialistike in komuniste in izgubo več kot dvajsetih mandatov za tri takozvane republikanske stranke, — ljudska, centristno in demokratično — v primeri z volitvami leta 1924, so se znašle meščanske stranke v defenzivni poziciji, da barantajo z radikalci, če bi slednji sklenili sprejeti povočilo predsednika Hindenburga, da organizirajo novo vlado.

Več kot trideset milijonov glasov je bilo oddanih. Socialisti so dobili 152 sedežev v primeri s 130 prijednjih volitvah, dočim so zavzeli komunisti 54 sedežev v primeri s 45 prijednjih volitvah. Nacionalisti so dobili težak udarec, ker so izgubili 38 sedežev, dočim je padla nemška ljudska stranka, ki je najoddnejši zastopnik je dr. Gustav Stresemann, nemški zunanjji minister, od 51 sedežev na 44.

Ker je treba sklicati novi državni zbor v teku tridesetih dni, se bodo pričela takoj v pričetku junija pogajanja med strankami za stvorjenje novega kabineta. Tako zavzani velika koalicija, segajoča od ljudske stranke na desni pa do socialistov, je edina rešitev, ki je na razpolago. Dočim pa bo zadev vsak poskus, da se spravi tako koalicijo v delavn vladni bluk, na številne ovire vsled razlik v političnih in ekonomskih orientacijah, priznavajo vendar voditelji meščanskih strank, da bi imela vsaka koalicija, ki bi izključila socialistike, zelo kratko življenje.

— Jaz sem prepričan, da ni bila ta ženska, ki je mati dveh otrok, mogla razumeti možnih posledic svojega dejanja, — je rekel sodnik. — Razumela pa jih bo, ko bo v zavodu opremljena z vsem potrebnim za življenje, nakar bo lahko skrbela zase in svoja dva otroka.

Poljski pridržki.

WASHINGTON, D. C., 22. maja — Kot se je izkazalo včeraj ob priobčenju poljskega odgovora, so pridržki Poljske k mirnovi pogodbě državnega tajnika Kelloggova v svojem bistvu isti kot oni Francije. Poljska vlada stipulira v glavnem, da ne sme predlagana pogodba nasprotovati ustavi Lige narodov; da se ne sme omemiti pravice narodne samoobrambe in da opršča na kak narod slednjega vseh obveznosti na temelju dotednejne pogodbe.

— Moč radikalnega glasovanja se v splošnem pripisuje neštevilnim mezdni konfliktom preteklih let, ki si bili pogosto odločeni proti strovni uniji. Socijalisti so preprečili komunistom, da niso dosegli še večjih uspehov potom koncesij za radikalne elemente v njih lastnih vrstah. Do tega obsega se je star socijalistična stranka odaljila od svojih prejšnjih, bolj zmernih tradicij.

Skoraj en milijon glasov se je potrtilo v nedeljo potom glasovanja za razne majhne stranke, katerim se ni posrečilo dobiti niti enega samega mandata.

Nemški nacionalisti so izgubili številne sedeže takoj, a bodo delni podprtje novo ustavljenih kmečkih lig, ki so zasedle dvanajst sedežev.

Vojna v Nicaragvi.

MANAGUA, Nicaragua, 22. maja. — S severa vračajoči se letali so prinesli sporocila da sta bila ubita v tez smeri zelo nedoločni. Huenefeld je izjavil, da bo naročil še nadaljnje aeroplane.

KONCENTRACIJA V MUKDENU

Japonci so pričeli koncentrirati svoje čete v Mukdenu. — Glavno mesto Mandžurijske te emelj za zasedenje obmejnih krajev. — Nacionalistični komisar v New Yorku.

TOKIO, Japonska, 22. maja. — Vspričo vedno bolj rastočega ogroženja položaja v severni Kitajski je dal načelnik japonskega generalnega štaba poveljniku pototka Kwantung ukaz, naj koncentriira vse čete, ki so na razpolago, v Mukdenu, glavnem mestu Mandžurijske. Ena brigada, ki je dobila pred kratkim povelje, naj se vrne iz Tsingtava v Darien, je dobila sedaj protukaz, naj odkoraka naravnost proti Mukdenu.

Če bi se sedanjan boj med severno in jugom privabil tik do mandžurske meje, bi bile odpolane v Mukdenu koncentrirane čete v Činčou, Ičou in druge strategične točke ob meji.

Brzojavka, ki je bila poslana včeraj iz Tsiana v Tokio, zrcali plasno razpoloženje Japonev. Brzojavka pravi, da ščuvajo nacionalistični tajni agenti mestno prebivalstvo proti japonskim naselencem in da obetajo skorajšnje zavzetje mesta od strani čet iz Nanjinga.

SANGHAJ, Kitajska, 22. maja. John MaeGurra, ameriški poslanik v Pekingu, je pozval nacionalistov v severni poslanici, naj preprečijo nadlegovanje Amerikanec v severni Kitajski od strani nediscipliniranih čet. V isti poslanici se izjavlja, da bodo ameriške čete v ogroženih mestih Peking in Tiensin varovala življjenja in imetje. Amerikanec.

Farma za ljudi, udane opijatom.

WASHINGTON, D. C., 22. maja. — V poslanski zbornici so včeraj zvezni soglasno sprejeli Porteno predlog, ki določa ustavitev dveh zveznih farm za zdravljenje ljudi, udanih zavzivatev omamljivih sredstev. Odredba je bila nato izročena senatu.

Poslaništvo zahteva aretacijo in kazen morilcev.

MEXICO CITY, Mehika, 22. maja. — Umor dveh ameriških državljanov je napotil včeraj ameriško poslanstvo, da je zahtevalo od mehiške vlade aretacijo in kaznovanje morilcev.

Oba morilca sta znana in se nahajata v svobodi.

DR. NOGUČI UMRL V AFRIKI

Dr. Noguchi, slavni ameriški bakterijolog, je umrl kot žrtev kali, kater eje izoliral. — Podlegel je rmeni mrzlici v Afriki. — Poslužil se je svoje lastne bolezni, da pospeši študije.

Dr. Hideyo Noguchi, razkritelj povzročitelja južnoameriške rmene mrzlice, je umrl včeraj na eni najbolj virulentnih oblik afriške rmene mrzlice.

Njegovo smrt v Acra, zapadna Afrika, je objavil Rockefellerjev zavod za zdravniško preiskavo, ter proslavil majhnega, nervoznega moža kot mučenika znanosti.

Dr. Noguchi, ki je zavrsil svoje delo v Afriki bi moral odpotovati dne 19. maja v New York. Pred par dnevi pa se ga je lotil drugi napad uničojoče mrzlice.

Japonski znanstvenik, katerega so pred leti označevali kot enega najslavnejših živečih Japancev, je prvič zbolel na mrzlico tekmo zadnjega januarja.

Od 2. pa do 9. januarja je ležal v bolnici v Aceri ter študiral svoj lastni slučaj. Peti dan svoje bolezni je dal inficirati neko opico s svojo lastno okujočo krvjo. Opica je poginila, dočim je dr. Noguchi prispal svoje lastno poznejše okrevanje dejstvu, da je bil cepljiven proti afriški mrzlici, predno je odpotoval oktobra meseca iz New Yorka.

Cepljene se je izvršilo z vacinom proti južnoameriški rmeni mrzlici. Domnevali so, da je dr. Noguchi okreval, a poznejša pisma njegovim prijateljem v New Yorku kažejo, da niso bile kali smrtnosne mrzlice popolnoma iztrebljene iz njegovega sistema.

V HAMBURGU

Polične hujskarje proti Nemčiji je prekinila ženska izjava, da je bilo Nemcem dovoljeno izdelovati fožgen.

HAMBURG, Nemčija, 22. maja. — Oblak uničljivega fožgena, ki je visel eno noč in en dan nad Hamburgom ter zahteval 11 živilskih življenv, se je sicer izgubil, a nevarnost zavratnega strupa ni še končana.

V napravah tvrdke Stolzenberg še vedno nabajajoči se fožgen plin so odpolali danes pod nadzorstvom strokovnjakov v stran, potem ko je policija vztrajala pri tem, da se spravi nevarni plin iz mesta. Okraj, v katerem stoji plinski kot, pa je bil medtem zaprt.

Paničen strah je nastal, ko so našli oblike strupenega plina v obliki številne med njimi ne bo mogoče ozdraviti. Tudi če bi jih, bi trpeli še leta in leta na pljučnih motenjih. Plin povzroča tako uničojoče učinek v dihalnih organih, da zadostuje polovica grama v kuščenem metru živca, da povzroči smrt človeka.

V napravah tvrdke Stolzenberg

še vedno nabajajoči se fožgen plin so odpolali danes pod nadzorstvom strokovnjakov v stran, potem ko je policija vztrajala pri tem, da se spravi nevarni plin iz mesta. Okraj, v katerem stoji plinski kot, pa je bil medtem zaprt.

Tudi del ozemlja ob Haake gozdu je dobil svoj del plina v zbolelo je na dveate štealev, večinoma žensk in otrok.

Odbor Lige narodov je izjavil, da je imela Nemčija pravico izdelovati ta plin, ter s tem napravil konec govoricam, da so Nemci kršili določbe mirovne pogodbe.

Mornariški načrti Spanske.

MADRID, Španija, 22. maja. — Diktatorska kamarila Španke hoče izdati nad šeststo milijonov petet za zgraditev španke mornarice v Sredozemskem morju. Večji del bodo uporabili za konstrukcijo modernih križark.

Neodvisnost Azije.

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers.
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York sa celo leto \$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za tri leta	\$18.00
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$18.00
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembni kraju narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MIR PRED VIHARJEM

Na Romunskem je zavladal nekak mir, ki je pa le mir pred viharjem.

Še pred tremi tedni je vladala v deželi prava panika. Vladujoči krogi so že ugibali kod in kam bi potegnili, po mestih in vasih so krožile najbolj razburljive govorice.

Te dni je bilo pa mogoče vladni objaviti, da popolni mir sicer še ni zavladal, pač je pa izginilo nezadovoljstvo iz kmečkega prebivalstva.

Položaj je bil zares skrajno resen. In resen je še danes. Nevarnost, ki preti vladujočim veleposestnikom (bojarom), je stopila le nekoliko v ozadje.

Bojarji se ne bodo mogli dolgo vzdržati. Bratianovi vladi bi prejalislej odklenkalo.

Že tri četrt leta so pretili kmečki voditelji Bratianovi vlasti, da bodo sklicali kmečki kongres, kojega posledice bodo usodepolne: sedanjega sistema bo konec, diktatura bojarjev bo zlomljena, vladna oblast bo prešla v roke kmetov.

Kongres bi se imel vršiti že decembra lanskega leta. Strahopetni voditelji so ga pa odgodili najprej do 22. aprila in slednjic do 6. maja.

Pred tem kongresom so se vršila v Černovicah, Jasnyju, Bukarešti in drugih mestih velika kmečka zborovanja.

Kmečki voditelji so domnevali, da bodo bojarji enostavno pobrali šila in kopita ter šli. Trdno so bili uverjeni, da se jim bo posrečilo izvesti nekravovo revolucijo.

Medtem so pa začeli v inozemstvu, posebno v italijanskih, angleških in madžarskih vladnih krogih, posvečati veliko pozornost dogodkom na Romunskem.

S strmoglavljenje Bratianove vlade bi bilo Angliji, Italiji in Madžarski povsem povoljno in to iz dveh razlogov.

Romunski veleposestniki so v svojem pohlepku po denarju izrinili iz Romunske tuj kapital.

Vsaka temeljita izprememba v vlasti bi privabila v deželo tujezemski kapital.

S strmoglavljenjem bojarov bi bil zadan tudi precejen udarec francoskemu vplivu na Balkanu, ki je posebno Italijanom in Angležem v precejšnjo izpoditko.

V to svrhu so se zvezali s princem Karolom, katerega je bil svoječasno pognal Bratianu iz dežele.

Vlogo posredovalca je igral angleški izdajatelj časopisov lord Rothmire. Karol je zapustil Francijo ter se pojavit v Londonu. Ker ni imel ničesar izgubiti, je gladko pristal na vse pogoje.

Če bi se vrnil na prestol, bi sklenil z Italijo vojaško zvezo, angleškemu kapitalu bi dal vse mogoče koncesije ter bi izpremenil na stroške Romunske trianonsko pogodbo in s tem ugodil Madžarski.

Kmečki kongres naj bi odobril ta "sporazum" ter pognal Bratiana iz dežele.

Velevoposestniki so živeli v panici strahu. Kaj naj storiti? Ali naj prepovedo kongres? Za to niso imeli poguma.

Približal se je 6. maj in ž njim vred veliko razočaranje. V Albi Juliji se je zbral nad dvestotisoč kmetov. Iz transilvanskih premogovnikov je prišlo 20,000 organiziranih delavev. In to so dvignili krik: — Naprej proti Bukarešti.

Razburjenje je narašalo, voditeljem je pa padlo srce v hlače.

Gospodje v Londonu, Rimu in Budimpešti so se zbalili, da bo izbruhnila na Romunskem socijalna revolucija.

Kmetje, videč, da so brez voditeljev, so postali zbeni in so začeli izgubljati pogum. Bratianova vlast je prišla z obljudbami na dan ter je ostala v sedlu.

Toda ne za dolgo. Romunski kmet se je na kongresu v Albi Juliji zavedel svoje moči in bo odločno nastopil proti siherinem, ki ga bo skušal še naprej izrabljati.

HOOVER IN NJEGOVA ŽENA

Trgovinski tajnik Hoover in njegova soproga, na vrtu svojega doma v Washingtonu. D. C. Hoover bo najbrž republikanski kandidat za predsedniško mesto.

Dopisi.

S pota.

Zadnjie sem poročal v Glasu Naroda o smrti rojaka Malovrh, dne 17. maja je pa v Waukeganu zaveden zaspal 48 letni rojak Anton Dolenc, doma iz Polhovega Grača pri Ljubljani. Pokojnik je bil 25 let v Waukeganu, kjer za pušči soproga in štiri otroke, katerih najmlajši je star šest let. Po par tedenskih bolezni je umrl za pljučnico. Spadal je k S. N. P. J. in k Samostojnemu društvu v Waukegan, Ill. Pozdrav!

Matija Pogorele.

Roundup, Mont.

Dolgo že nisem videl nobenega dopisa iz te okolice. Mesto šteje čez dva tisoč prebivalcev, nima pa nobene posebne industrije. Le gača je preeci in popravljalne starih kar. Tukaj je dosti Slovencev, Hrvatov in Italijanov ter ljudi drugih narodnosti. Slovenec imajo večinoma vsi lastne hiše, obdane z vrtovi, da lahko poleti ležejo pod senčeno drevo. Eno milje izven mesta je premogor, ki se imenuje No. 3 ter je last Roundup Coal Company. Slovenec je precej zaposlenih v njem. Štiri milje od No. 3 je roy Klein No. 2, ki še vedno obratuje po tri do štiri dni v tednu. Delo je težko dobiti, vseč cesar ne svetujem nikomur hoditi

Pozdrav vsem naročnikom!

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srečem naznamjam tužno vest, da je preminula dne 8. maja naša ljubljena in nepozabna mati oz. soproga

MARIJA BOMBACH,

rojena Janežič, doma iz Iga pri Ljubljani.

Dasirovno 14 let v bolnišnici odsetna od nas, nam vendar ostane v trajnem spomini.

Pogreb se je vršil v soboto 12. maja na katoliškem pokopališču. Udeležba pogreba je bila tako nepriznana obilna, da nam daje povod na tem mestu izreči našo srčno hvalo vsem udeležencem.

Hvala za vense društva S. Alojzija, J. S. K. J., kakor isto tako Mr. in Mrs. Frank Justin-n, Mr. L. Mihelčič-n, Mr. Andrew Toman-n ter bratu umrle Mr. Frank Janežič-u.

Hvala tudi vsem, koji so nam bili tako naklonjeni v tem žalostnem položaju, ter dali svoje automobile na razpolago ob sprevođu.

Hvala tudi Mr. Louis Balantu za njegove pomembne in tolazljive besede ob odprttem grobu.

Tudi našemu mlademu naraščaju naj izrekamo hvalo za njihovo nečrno bogate pogrebe.

Še enkrat, prisrčna hvala vsem.

Ti naša draga in nepozabna mama in soproga pa počivaj v miru. Ni nam bila nuda mila biti pod Tvojim varstvom do zadnjega izdiha, niti ob Tvoji zadnji urri, temveč je hotela da si nas zapasti v zgodnji mladosti, v večnem nizu, da se povrne zopet k nam — težko te pričakajočim — toda zmanjša.

Ostanek nam v skrajnem spominu, dokler ne pojdem mi za Teboj. Bodti Ti lchka tuja zemlja!

Zaljuboči ostali:

Anton in John, sinova.
Annette in Rose, hčeri.
Anton Bombach, oče, oz. soprog.
Lorraine, O.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime .....
Naslov .....
Mesto .....
No. 3

FRANIŠKA SLABE

1304 Hickory St., Waukegan, Ill.

(3x)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVĒČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR
DRŽAVAH.

VABILO k IGRAMA

"POGOĐBA", burka v dveh dejanjih in —
"ŽEJEN MIHA", burka v enem dejanju.

— IGRI VPRZORI —

Slovensko Pevsko in Izobraževalno Društvo "Bled"

v SOBOTO, DNE 26. MAJA 1928

v Slov. Del. Domu v Conemaugh, Pa.

Po igri ples in prosta zabava.

Vstopnina je 50c za osebo.

Ker bo to naša zadnja vprizoritev v tej sezoni, uljudno vabimo vse rojake, domače in iz bližnje okolice, da nas posete v obeh številah.

Pripravljalni Odбор.

NEME PRICE DAVNIH DOB

NA NAŠI ŽEMELJU

Južno od otoka Bornholma v Vzhodnem morju so odkrili zanimive geološke najdbe. V globini 80 do 100 metrov so zadeli na moren borov gozd. Prastara debla so se iztrgala iz tal in se pojavila na površini. Najprvo so domnevavali, da je debla načplavilo morje kje s skandinavske obale. Toda raziskovanja so dognala, da je to izključeno. Sete nato so začeli raziskavati morje na mestu in se prepričali, da se razprostira na morski dnu obširna pragozd. To je nov dokaz geološkega dokazanega dejstva, da je bil otok Bornholm v davničnem celinsko zvezanega dobe. Navadno morje in pa podnebje, ki je sledilo po ledeni dobi, sta nica vse te gozdove.

Tudi pod velikimi ležišči holmštinskim barbarji se nahajajo pravdno gozdna ozemlja. Tako so pred kratkim zadeli na ostanke ogromnega borovega gozda v baršupskem barju; v christianskem barju pri Rensburgu so našli mogočno tisočna debla, pri Weesu pa hrastova debla iz mlajše kamene dobe. Navadno morje in pa podnebje, ki je sledilo po ledeni dobi, sta nica vse te gozdove.

bore in sorodno drevo davne kulture: gozdovi se raztezajo pod morskimi dnimi od Falshofa do otoka Alsena. S tankajšnjih sipi jih je mogoče dobro razločiti. Pričakovati je, da se bodo ti gozdovi vzdolj dviganja celine iz morskega dna kakor v Malem Beltu, kjer se je Sondre Stejnemu morska površina v malo letih znižala za cel mesec.

Tudi pod velikimi ležišči holmštinskim barbarji se nahajajo pravdno gozdna ozemlja. Tako so pred kratkim zadeli na ostanke ogromnega borovega gozda v baršupskem barju; v christianskem barju pri Rensburgu so našli mogočno tisočna debla, pri Weesu pa hrastova debla iz mlajše kamene dobe. Navadno morje in pa podnebje, ki je sledilo po ledeni dobi, sta nica vse te gozdove.

Prejšnja leta je rekla nevesta:

Jaz sem najsrcejša ženska na svetu. Poročila se bom s fantom, po katerem sem hrepela.

Dandanes pa pravi nevesta: Jaz sem najsrcejša ženska na svetu. Poročila se bom s fantom, katerega nimam posebno rada, toda vse moje prijatelje hrepeta po njem.

Peter Zgaga

Otroci so razposajeni. Kdo bi jim zameril — mladina je mladina. Uboge matere, ki jih imajo več. Saj tača reva nazadnje sama ne kaže, kaj govor.

— Kje je ta, kje je oni? — vprašuje neprestano. — In kje je najmlajši. Pojdite ponj in poglejte, kaj dela. In mi recite da ne sme.

Prejšnja leta je rekla nevesta:

Jaz sem najsrcejša ženska na svetu. Poročila se bom s fantom, po katerem sem hrepela.

Dandanes pa pravi nevesta: Jaz sem najsrcejša ženska na svetu. Poročila se bom s fantom, katerega nimam posebno rada, toda vse moje prijatelje hrepeta po njem.

Neka takozvana fina dama je tožila šiviljo, ker ji ni pravočasno prinesla plesne oblike.

Sivilja se je izgovarjala, da je bila pol ure pred dočetom časom pred njeno sobo, da je trčala, pa se ni nihče oglasil.

Tudi "dama" je moralna priznata, da je baš tedaj ni bilo doma, toda vrnila se je po petnajstih minutah.

— Zakaj niste prinesli oblike pozne počasnosti?

— jo je vprašal sodnik.

— Nisem mogla. Čakali so me.

— Zakaj

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALEKSANDER ARCHANGELSKIJ:

SVETOVNO MERILO

V barakah, v katerih smo siromaki stanovali, se je pripeljal nevaden dogodek, ki je povzročil splošno razburjenje: neznani zlikovci so se vtihtopili v eno od barak ter odnesli perilo, ki ga je imela Ana Osipovna pripravljena za likanje.

Obupno plakanje Ane Osipovne je privabljalo na kraj nesreče vse sostenovalec. Sprva so vse mislili, da je eksplodiral primus — kar se namreč v naših stanovaljih prav pogosto prijeti. Toda vsi primusi so stali na mizi nepokrovit.

Ana Osipovna je begala po kuhinji sem ter tja ter preklinjala, iz vsega grla ruleč, bandite, ki so ji ukrali perilo. Zdaj je skočila na stopnice, ko da bi upala, da se ji bo posrečilo dobititi tato te ter dobiti ukradeno perilo nazaj, zdaj je planila zopet vse žmehana v kuhinjo, kot pač delajo ljudje, katerim se je pripetila nenačoma nesreča.

Mi, priče tragedije, smo skušali po svojih močnih dogodek ublažiti. Perilo je bilo izgubljeno, kaj storile so bili neznani. Vsekakso pa je bilo mogoče in potrebno, da se ugotovi, kdo je pozabil zakleniti vrata. Čeprav krivda je, da so se mogli vtihtopiti tito v kuhinjo: Saj smo že večkrat naglasali, da je treba vrata, ki vodijo na stopnice, zapreti ne samo z zapihom, temveč jih tudi zakleniti... Ker se to ni zgodilo, se je pripečilo nesreča....

Ana Osipovna, ki je neprestano plakala, je drvela zadnjikrat na stopnice. Uvidela je, da ukrade nega perila ne more dobiti nazaj. Glasno ihteče se je vrnila v svojo sobo. V sobi je krčevito ihtela. Ihtela je tako, da smo se mi, ki smo ostali v kuhinji, kar prestrashili.

"Tovariš Vostrjakov!" je prošla Elizabeta Nikolajevna, "potolažite ubogega dekleta." "Da, da, Artem Serbijejič, po-

Izgledate za leta MLAJŠI

Za se otresete ome "mlajši". Če ste narančni in brez teka, rabite Severa's Esorka (pred zelenčna gremica), izborna prehrana in odvajalna tričko. John Janish, Lake, S. D., piše: — "Nisem mogel prehraniti in prijetil mi je nasvetoval Severa's Esorka. Sem že na potezi z zdravji." Tisočina pomoči, spa boljše, boljše jedo in podutijo. Preprljajte ga. Recite lekarjam danes za steklenico.

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

SEVERA'S ESORKA

POTRATNEŽ je človek, ki je preživel svoje boljše dni.

VLAGATELJ je pa mož, ki lahko pričakuje lepe bodočnosti.

VLAGAJTE pri nas in pustite pripisati Vašemu računu obresti po 4%!

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

tolažite jo nekoliko. Slišite, kako presunljivo ihti... Še histeričen napad bo dobila."

Vsi smo jeli tovaršu Vostrjakova prigovarjati. Tovariš Vostrjakov je bil dobrošrečen mladine ter je znal izredno lepo tolažiti.

Ko se je pred tednom dui dete Agnije Petrovne poparilo z vrelo vodo, ki je bil Artem Sergijejič edini v stanu, da je smrtno prestršeno mater potolažil ter dosegel, da je otroka, ki je kričal, da so nas bolela ušesa, pripravil do tega, da je umolknjal.

Tovariš Vostrjakov je stopil k Ani Osipovni v sobo. Jaz in Elizabetha Nikolajevna sva ga spremljala, da bi bil uspehl tem signirnju.

"Pomirite to, pozabite to, moja draga!" jo je prekinil Artem Sergijejič. "Glavno je, da se ne uprav kričeči: V Hallki neka mazačka "zdravi" z martinčkovim olijem in glistinom sokom!"

Ana Osipovna se je nenačoma nečesa spomnila in vzkliknila: "Artem Sergijejič! Lovopi so ukradli pa tudi vaš kovčeg!"

"K-a-a-j?"

Artem Sergijejič je izpremenil tako nenačoma, da se nam je zdelo, da Artem Sergijejič ni Artem Sergijejič. Bil je pa klub temi Ardem Sergijejič.

"K-a-a-j? Moj kovčeg?"

Kot blazen je oddrvil iz sobe. Hiteli smo za njim. Kovčeka, ki ga je bil Artem Sergijejič šele včeraj lastnoročno prepleškal ter postavil, da bi se posušil, za vratna, ni bilo več.

"Proklet!" je zatulil • Artem Sergijejič.

"Moj lepi kovček! Ko je pustil vrata odprtia?"

Tulil je tako, da so ga čuli po vsej baraki in še v okolici. Preteči pesteji je letal po kuhinji sem-tretja, tako da se je zdelo, da prične vsaj hip udrihati po nevidnih tafovih.

"Artem Sergijejič!" je vzkliknila Elizabetha Nikolajevna prestrašena; "poglejte vendar v svojo sobo, mogoče da je kovček notranji."

Artem je hitel v svojo sobo, toda vrnil se je kmalu zopet v kuhinjo.

"Ukraden je!" je vzkliknil. "Moj kovček! Prinesli so mi ga iz Berlina! Šestdeset rublov sem dal zanj!"

"Tovariš Vostrjakov," sem dejal s kolikor mogoče genljivim glasom: "Artem Sergijejič, pomirite se! S stališčem svetovnega merila gre za povsem nepomemben slučaj. Na Japonskem je odnesel morski val celo mesto v morje, na Krimu je vsed potres na tisoče ljudi brez strehe..."

"Kaj?" je zatulil Artem Sergijejič. "Kaj čekate, vrag vas vzemi!"

Hotel sem mu navesti kot prepričevalnik dokaz še katastrofalnega poplava v Ameriki in potres v Avstraliji. Ko sem pa' opazil, kako divje gleda, sem umolknjal.

V očeh tovariska Vostrjakova, dobrošrečnega in nežnega tolažnika, se je zrealil srd lastnika, ki je izgubil svojo lastninu. In ta srd je bil tako velik, da ga je bilo mogoče meriti samo s svetovnim merilom....

"Tako je prav," je dejal Artem Sergijejič ljubeznično. "Tako je prav!"

Ana Osipovna se je ponovno u-seknila.

"Bilo je moje novo perilo!" je dejala turbočno ter se obrnila z objokanim obrazom proti nam. "Sele nedavno sem si je napravila... Sedeminosemdeset rublove je veljalo."

"Pozabite to, pozabite to, moja draga!" jo je prekinil Artem Sergijejič. "Glavno je, da se ne uprav kričeči: Slučaj je, da se ne razburjate. S stališčem svetovnega merila je vaša nesreča malenkost."

Ana Osipovna se je nenačoma nečesa spomnila in vzkliknila: "Artem Sergijejič! Lovopi so ukradli pa tudi vaš kovčeg!"

"K-a-a-j?"

Artem Sergijejič je izpremenil tako nenačoma, da se nam je zdelo, da Artem Sergijejič ni Artem Sergijejič. Bil je pa klub temi Ardem Sergijejič.

"K-a-a-j? Moj kovčeg?"

Kot blazen je oddrvil iz sobe. Hiteli smo za njim. Kovčeka, ki ga je bil Artem Sergijejič šele včeraj lastnoročno prepleškal ter postavil, da bi se posušil, za vratna, ni bilo več.

"Proklet!" je zatulil • Artem Sergijejič.

"Moj lepi kovček! Ko je pustil vrata odprtia?"

Tulil je tako, da so ga čuli po vsej baraki in še v okolici. Preteči pesteji je letal po kuhinji sem-tretja, tako da se je zdelo, da prične vsaj hip udrihati po nevidnih tafovih.

"Artem Sergijejič!" je vzkliknila Elizabetha Nikolajevna prestrašena; "poglejte vendar v svojo sobo, mogoče da je kovček notranji."

Artem je hitel v svojo sobo, toda vrnil se je kmalu zopet v kuhinjo.

"Ukraden je!" je vzkliknil. "Moj kovček! Prinesli so mi ga iz Berlinia! Šestdeset rublov sem dal zanj!"

"Tovariš Vostrjakov," sem dejal s kolikor mogoče genljivim glasom: "Artem Sergijejič, pomirite se! S stališčem svetovnega merila gre za povsem nepomemben slučaj. Na Japonskem je odnesel morski val celo mesto v morje, na Krimu je vsed potres na tisoče ljudi brez strehe..."

"Kaj?" je zatulil Artem Sergijejič. "Kaj čekate, vrag vas vzemi!"

Hotel sem mu navesti kot prepričevalnik dokaz še katastrofalnega poplava v Ameriki in potres v Avstraliji. Ko sem pa' opazil, kako divje gleda, sem umolknjal.

V očeh tovariska Vostrjakova, dobrošrečnega in nežnega tolažnika, se je zrealil srd lastnika, ki je izgubil svojo lastninu. In ta srd je bil tako velik, da ga je bilo mogoče meriti samo s svetovnim merilom....

"Tako je prav," je dejal Artem Sergijejič ljubeznično. "Tako je prav!"

POTREBUJEMO 40 MOŽ za beliti hoje in druga dela v gozdu, plača 36½ centa na uro, 10-urno delo, postelje da družba Pulp & Paper Co., Casa, W. Va., ali pa: Joe Žužek, Camp 38, Blaži Fork, W. Va.

KJE JE moj mož RUDOLF ZAHORIK, ki mi že nad 4 leta ninič pisal. Doma je iz Zagorja ob Savi. Če kdo kaj ve o njem, naj mi sporoči. — Ivana Zahorik, Blagovica, pošta Lukovica, Jugoslavija. (x 23&25)

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — **MALI OGLASI** v "Glas Naroda"

ČUDNA ZNAMENJA ČASA

V Nemčiji je zdravniški poklic prenapolnjen, da se zdravnički naravnost trgoja za mesta pri bolniškem zavarovanju, brez česar si noben zdravnik živi ne upa. V tej isti Nemčiji je pa na poslu 50 tisoč mazačev, to je ljudi, ki o zdravstveni pojma nimajo, pa se pečejo z zdravljenjem bolnikov in izvrstno izhajajo. Tretjina teh mazačev je zaradi mazača pred kaznovana, na tisoče je smrtnih žrtv v hiralev, ki jih imajo na vesti mazači — pa se vendar ljudje v prosvitjeni Nemčiji danes raje zaupajo tem sleparjem nego pravim zdravnikom. To so res čudna znamenja časa in krivda odnosno nerazumevanje čisto gotovo ni samo na eni strani. "Slučaj" so uprav kričeči: V Hallki neka mazačka "zdravi" z martinčkovim olijem in glistinom sokom!

Dunajski mestni statistični urad objavlja štovilke o samoumorih leta 1927 in obenem primerja štivo moških in ženskih samoumorilcev tekom zadnjih 25 let. Od leta 1906 do 1914 je štivo samoumorcev statuo naraščalo, vendar je štivo ženskih samoumorilk znatno zaostajalo za štivilom moških. Moški samoumori so dosegli najvišje štivo leta 1913 s 523, ženske pa leta 1914 z 222 samoumori.

V vojnih letih je štivo samoumorov padlo, vendar pri ženskah v manjši meri nego pri moških — kar je razumljivo, saj je moške kosila smrtna bojnišča in po bolnišnicah. Najvišje štivo moških samoumorcev je bilo leta 1918, to je 307 in prav tistega leta je bilo tudi najmanj ženskih samoumorilk, to je 194. V naslednjih letih samoumori zavrnijo razvoj, vendar pri ženskah pa ta višek prekoračijo; uveljavljati se začne nove razmere, ko je ženska paljavnost v ostrij eksistencijski bojnišči in po bolnišnicah. Najvišje štivo moških samoumorcev je bilo leta 1923 (1926), ko je spekulacija odklenila. Moški samoumori so se dvignili od 418 na 502, ženske samoumorilke pa od 270 na 373, čimer so prekoračile najvišje štivo moških samoumorcev.

Razen tega so štovilke pokazane, da se ženske hitreje odločijo za samoumornike, da pa v izvršitvi niso takole energične. Dočim je bilo leta 1926 izvršenih moških samoumorcev 502 in 719 poizkušenih, je bilo ženskih samoumorcev 373 in 777 poizkušenih.

CITIES SERVICE NUDI RAZNOLIKO PLESNO GODBO

Razni plesni komadi bodo najbolj značilni tekom Cities Service Ure. Broadcaastan bodo s postajo WEAF v petek, dne 25. maja zvečer. To vsebuje Victor Herbertov "Kanibalski ples", veselje točke iz "Katrinkin", Rybnerjevo "Mazurku", katero bo igral na cello s spremljanjem klavirja Lucien Schmidt. City Service Vitezove boste slišali v Mendelsohnovi "Na krilih Pétja" ter venček popevk iz operete "Very Good Eddie". Razen znanem Cities Service koračnicem bo svirala orkester "Vojaški Valček" od Cakjkovskega, nazadnje pa pa orkestralni kvartet mudil še Nevinovo "Mighty Lak a Rose".

Smrtna kosa.

1. maja je v Mariboru umrl dr. Radislav Pipuš, odvetnik in industrialec, eden najbolj zaslужnih narodnih boriteljev. Smrť ga je ugrabila v starosti 63 let.

IZ BROOKLYNA.

Ker odbajamo za stalno v domovino, prodam piano (\$50.00), harmonij (\$15.00) in nekaj pohištva.

Josip Oblak,
178 Clinton Ave., Brooklyn, N. Y.
Vzemi Myrtle Ave. "L" do postaje Vanderbilt Ave.
(x 23.24.25)

SPANSKI KRALJ IN KRALJICA

nádzornjata vojaško parado v Sevilji na Španskem.

Z A S T A V E

SVIENE AMERIČKE, SLOVENEKE IN HRVAŠKE
PERALICE, PREKORANICE, TROJANICE, ZLAKKE, UNIFORME ITD

TUDI V SAMOUMORIH ŽEN

SKE DOHITEVAJO MOŠKE

Dunajski mestni statistični urad objavlja štovilke o samoumorih leta 1927 in obenem primerja štivo moških in ženskih samoumorilcev tekom zadnjih 25 let. Od leta 1906 do 1914 je štivo samoumorcev statuo naraščalo, vendar je štivo ženskih samoumorilk znatno zaostajalo za štivilom moških. Moški samoumori so dosegli najvišje štivo leta 1913 s 523, ženske pa leta 1914 z 222 samoumori.

V vojnih letih je štivo samoumorov padlo, vendar pri ženskah v manjši meri nego pri moških — kar je razumljivo, saj je moške kosila smrtna bojnišča in po bolnišnicah. Najvišje štivo moških samoumorcev je bilo leta 191

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

37

(Nadaljevanje.)

— In takrat sem naštudirala trpko hudo obraz ter grdo nahrula celi svet. Ženska v indijski hiši mi je bila trn v peti in otro še bolj... Tako je prišlo, da sem morala biti botriča pri krstu Gabrijela in da so izbrali mene za postrežbo bolene ženske... Kaj ne, milostna gospa, jaz znam dobro igrati komedijo! Popolnoma naravno izgleda, če nahrulin tamkaj v gradu Gabrijela ter ga peham po kothih. Ah, on je otrok mojega sreca ter tolazba mojih oči! Srčno kri bi lahko po kapljicah prelila zanj! Saj sem ga vendar vzgojila od prvega dňa ter pretočila dovolj sozla nad ubogo glavico, iz katere so ozire oči name vedno tako potrežljivo in ljubezljivo, tudi čem ga hudo nahrulila!

Njen glas se je zlomil. Trpko se je pričela jokati v svoj predpasnik.

— In on je vendar član njih družine, — je nadaljevala po kratkem odmoru ter izpustila svoj predpasnik. — On je vendar Majnau, — tako gotovo kot stoji solnce tam zgoraj — in voprav ga ni smel pokojni milostni gospod videti niti z enim očesom, — je Gabrijel njegovo dete ter ostane.

— Vse to bi morali povedati mlademu gospodnju, ko je nastopil dedičino, — je rekla Liana resno.

Klučarka je skočila vsa zbegana nazaj ter dvignila roki k odločnemu protestu.

— Milostna gospa, — temu? — je vprašala, kot da ni čula prav. — Ah, to ne morete misliti resno! Če se ozre mladi gospod le od strani na Gabrijela, se že stresem, — kajti pogled mi gre skozi možeg in kosti... Resnica je, gospod baron je drugače zelo dober. Dosti stor za uboge ter ne tripi nobene krvicne, ki leži na dlani. Dosti pa je stvari, ki jih noče videti, ker se ne pusti rad motiti v svojem uživanju življenja in pri tem gre preko marsičesar, kar bi se moral poiskati... Jaz vemi tudi, za kaj zavpije bolnica vedno tako, kadar pride mimo gospo vojvodinjo...

Pri tem pa je umolknila.

— Zakaj pač? — je vprašala Liana z napeto radovednostjo.

Klučarka se je ozrla nanjo od strani, v zadregi.

— No, mladi gospod baron je tako zelo podoben svojemu stricu, da bi kdo nas pogosto prisegel na to, da se je zamrli gospod zoper pojavit pri svojem živem telesu... In tako je šel enkrat mino indijske hiše ter držal priročno gospo vojvodinjo — plaho se je ozrla naokrog, — ta zre vedno z očmi kot da hoče koga začigati, — a bolna ženska je mislila v svoji glavi da je zunaj njen ljubček. V plamteči ljubomnosti je tako zakričala — in od takrat je vedno tako nemirna, kadar prihaja mimo visokost... To dokazuje le, kako zelo je imela rada zamrlega gospoda, a gospod baron pravi vedno le: — Ženska ima zmeleno glavo, — in s tem je opravljena cela stvar... Ne, on ne zgane niti z mazinem in če ne bo ljubi Bog kaj ukrenil bo moarl moj ubogi otrok v treh tednih brez umisilenja proč v duhovniško nadavlado, nakar ga bodo poslali med zamorčke in pogane. Tam jim seveda ne bo več na poti...

— To se pa zgodil le raditega, ker je zamrli tako želel.

Klučarka se je ozrla v mlado ženo z dolgim, zgovornim pogledom.

— Da, tako pravijo tam v gradu, — a kdo vrije? Ali ste čitali dotični listek?

Liana je zanikal.

— To vam vrije, — kdo ve, kako izgleda!... Vidite, milostna gospa, na večer, ko ste prišla nepričakovano v indijsko hišo ter bila tako ljubezljiva z Gabrijelom, sem se v nestranjem radosti la ter si mislila: — Konečno je postal ljubi Bog svojega dobrega angelja! Angelj ste tudi ostala, — še le poprej sam videla to, ko ste hotela pred celo to strašno državno priskočiti ubogemu dečku na pomoci. Prodrla pa ne boste v hiši nikdar. Tjakaj spada le ena kot pokojna milostna gospa, ki je takoj ceptala z obema nogama ter vrbla služnici v glavo vse, kar je prišlo pod roko, jeklo in zeleno, ostri noži in škarje... Sedaj pa hočem biti tiha, ne pa vznemirjati vas... Vi se morate boriti za same sebe, težko boriti, če hočete obdržati le majhen košček svinčnika v roki... On, hudobni stari mož, rije pod vašimi nogami kot krt, — hoče vas za vsako ceno izriniti ven, — in oni drugi, ki vas je spravil v Šenvert, — ne budujte se name, milostna gospa, — a mora ven, — ta vas ne bo ščitil in držal. To vemo in vidimo vse. Če mu bo postalo počenjanje starega gospoda preveč bujno, bo pokazal Šenvertu hibet, napravil tri križe ter se odpeljal ven v daljni svet... Kar bo ostalo zadaj, mu je zelo vseeno — in uboga, mlada žena k temu.

Plamteči rdečica je oblila obraz Liane — kakšno ulogo je igrala v tej hiši! Naravnostni, nenašminkani izraz izražanja ženske je kazal njenovo dvomljivo, nevredno stališče v strašno jasnih obrisih.

— To vemo in vidimo mi vse, — je ravnokar rekla, — ona je bila predmet pomilovalnega opazovanja! Celi ponos "Drahembergerice" in tudi užaljeno žensko dostojoanstvo sta se zbudila v njej. Na zunaj vsaj ni smela priznati ponižanja, katero je morala pretrpeti.

— Vse te godi na temelju sporazuma med baronom in menoj, draga gospa Len in glede tega nimajo drugi nobene sodbe, — je rekla prijazno-popolstljivo ter pomolila ženi, ki je presenečeno molčala, roko, da jo obveže s suhim pasom platna... Na skrajnem koncu poti se je prikazala ravno dvorna dama z Leonom, da se ozre po "ubogi pacientki", — kot se je izrazila, ko je stopila bliže.

Klučarka je izginila za tremtak v indijski hiši, dočim se je Liana, v spremstvu dvorne dame in Leona, katerega je vodila za roko, vrnila k skupini dreves.

Stresla se je, ko se je tam z vsakim korakom bližala "rmenemu, posušenemu okostnjaku" v fraku in ko je zagledala bledi roki, ki sta se nervozno igrali po mizi... Ti roki sta skoro zadavili in uničili človeško življenje. Vpraševala se je, če bi ti prsti tudi morilno prijeli vrat stare ženske, ki je šla ravno sedaj v lovsko hišo, če bi vedel on, da pozna ona črno skrivnost, katero ji je ravnokar izdala? Mož je imel vedno poigre srečno senco, dvoje čuječih oči, ki so ga ne prestano opazovale, ne da bi on sam vedel za to! Kdo bi iskal kajakega za čemerškim, kamenitim obrazom ženske, ki je ravnokar brezbrizno ponudila navzočim krožnikom okrepčil!

16.

Ropot odhajajočega knežjega voza je že davno izginil. Na "proseče povlekje" vojvodinje je dal Majnau privesti svojega konja, da jo pospremi nekoliko po poti. Ob istem času pa je bil deležen dvorni pridigar odlikovanja, da je moral sestti v voz poleg knežje gospe, — princu sta se morala zadovoljiti s sedežem zadaj.

(Dalje prihodnjih.)

POGLED NA MESTO HOUSTON V TEXASU

kjer se bo začela dne 12. junija demokratična konvenca.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKI POTNI LISTI ZA POT V INOZEMSTVO.

Potovanje v inoziemstvo, zlasti v sotnosti klerka federalnega sodišča Evrope, je postal za Amerikance šča ali državnega sodišča, pooblaščen izmed najbolj priljubljenih čenega za naturaliziranje inoziemčev počitnic in zabave. Koliko cev, ali v prosotnosti zastopnika je to res za Amerikance po roj-State Departmenta. Med ostalim stvu, tem bolj to velja za natura-mora prosilec navesti kraj in dan izirane državljane in za inoziem-rojstva, kako dolgo namerava oče, ki so tukaj nastanjeni. Vsako statu v inoziemstvu in svrhu potovanja odpotuje v inoziemstvo pri-vanja. Prošnji treba priložiti dve bližno pol milijona ameriških dr-fotografiji na tankem papirju, čez žavaljan. Od inoziemcev je leta kateri mora prosilec podpisati svoj 1927 zaprosilo za povratno dovo-je ime, in affidavit s strani enega ljenje (permit) nič manj od 112 svedoka. Priče pa ni treba, ako se tisoč inoziemcev, ki so šli na obisk može prosilec izkazati s starim ameriškim potnim listom.

Ameriški potni list le za državljane Združenih držav.

Samo državni tajnik (Secretary of State) sme izdati potne liste (passports) Združenih držav. Po tudi kje in kdaj je stanoval v svoji uvidevnosti, on same odreči inoziemstvu po svoji naturalizacijski list v posebnih slučajih.

Potniku se ameriški potni list skri papir ali overovljeni preprične sme izdati nikomu drugemu sodbenega zapisnika o naturalizacijah, "ki dolguje zvestobo zacejil". Inoziemka, ki je postala državljanka, "ki je državljana, žavaljanka, vsled poroke z ameriški državljani ali ne". S temi ščimi državljanim pred dnevnim 22. septembrom zakon zapopada ne samo septembra 1922, mora predložiti državljane, marveč tudi prebival-dokaze o moževem državljanstvu, ce otokov, ki jih Združene države posudejo. Oseba, ki je izjavila, da namenita postati državljanka, nima pravilno državljanske, (kdr skratka živilske) imena (pri papir), ne spada med te in ne more dobiti potnega lista.

Kdo more biti vključen v potni list?

Le državljani in taki, ki dolguje zvestobo Združenim državam, stra sme biti vključena v potni list Združenih držav.

Potni list, izdan možu ali oče, ali otro, sive vključiti mladoletne otroke in ženo, ako je tudi ona ameriška državljanka. Potni list žene sme vključiti tudi mladoletne otroke. Mladoletni brat oziroma sestra sme biti vključen v potni list starejšega brata oziroma sestre. Mladoletni vnučki ali nečaki sme biti vključeni v potni list svojih sorodnikov, ako v prošnji za potni list je priložena taka zahteva s strani staršev oziroma skrbnikov.

Vsak član družine, ki ima čez 21 let, mora imeti svoj posebni potni list.

Cena potnega lista.

Za prošnjo za potni list treba plačati \$1 in za izdanie istega \$3. Sorodniki ameriških vojnikov, ki so se podajojo v inoziemstvo, da obiščijo grobove, ne plačujejo nitiakega pristojbine.

Predpisano pristojbino za potni list treba plačati v gotovini ali v poštni nakaznici, ko se vloži prošnja. Čekci se ne sprejemajo.

Prošnja za potni list.

Prosilec za potni list mora predložiti pismeno prošnjo (Department of State zalaže brezplačno zemec, — ki namerava potovati tiskovino za prošnjo). To prošnjo skozi te ali one evropske države, treba podpisati pod prisego v pri-

Pasportne vize.

Vsek prebivalec Združenih držav — ameriški državljani ali imenovanec, — ki namerava potovati v Evropo je že davno izginil. Na "proseče povlekje" vojvodinje je dal Majnau privesti svojega konja, da jo pospremi nekoliko po poti. Ob istem času pa je bil deležen dvorni pridigar odlikovanja, da je moral sestti v voz poleg knežje gospe, — princu sta se morala zadovoljiti s sedežem zadaj.

Na "proseče povlekje" vojvodinje je dal Majnau privesti svojega konja, da jo pospremi nekoliko po poti. Ob istem času pa je bil deležen dvorni pridigar odlikovanja, da je moral sestti v voz poleg knežje gospe, — princu sta se morala zadovoljiti s sedežem zadaj.

Kretanje parnikov .. Shipping News

25. junija: Carmania, Havre

26. junija: France, Havre (1 A.M.) Cherbourg, Bremen Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Homeric, Cherbourg Lapland, Cherbourg Minnesota, Boulogne sur Mer Leviathan, Cherbourg New Amsterdam, Boulogne sur Mer Conte Grande, Napoli, Genova

27. junija: Reliance, Cherbourg, Hamburg Aquitania, Cherbourg

28. junija: Dresden, Cherbourg, Bremen

29. junija: New York, Cherbourg, Hamburg Paris, Havre (1 A.M.) Nas izlet Majestic, Cherbourg Minnetonka, Cherbourg America, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer Duilio, Napoli, Genova

30. junija: Berengaria, Cherbourg Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen

31. junija: Belgenland, Cherbourg, Antwerpen

2. junija: New York, Cherbourg, Hamburg Paris, Havre (1 A.M.) Resolute, Cherbourg, Hamburg Homeric, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Minnewaska, Cherbourg Leviathan, Cherbourg Veendam, Boulogne sur Mer Rotterdam, Conte Biancamano, Napoli, Genova

3. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg

4. junija: George Washington, Cherbourg, Bremen

5. junija: Aquitania, Cherbourg

6. junija: Carmania, Havre

7. junija: Paris, Havre (1 A.M.) Berlin, Cherbourg, Bremen Hamburg, Cherbourg, Hamburg Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnesota, Boulogne sur Mer New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Roma, Napoli, Genova

8. junija: Aquitania, Cherbourg

9. junija: Olympic, Cherbourg

10. junija: President Wilson, Trieste

11. junija: Berengaria, Cherbourg

12. junija: Olympic, Cherbourg

13. junija: Ue de France, Havre (1 A.M.) Mauritanie, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Arabic, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen Rotterdam, Boulogne sur Mer, Conte Biancamano, Napoli, Genova

14. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg

15. junija: George Washington, Cherbourg, Bremen

16. junija: Aquitania, Cherbourg

17. junija: Carmania, Havre

18. junija: Paris, Havre (1 A.M.) Berlin, Cherbourg, Bremen Hamburg, Cherbourg, Hamburg Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnesota, Boulogne sur Mer New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Roma, Napoli, Genova

19. junija: Aquitania, Cherbourg

20. junija: Olympic, Cherbourg

21. junija: President Wilson, Trieste

22. junija: Carmania, Havre

23. junija: Paris, Havre (1 A.M.) Berlin, Cherbourg, Bremen Hamburg, Cherbourg, Hamburg Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnesota, Boulogne sur Mer New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Roma, Napoli, Genova

24. junija: Aquitania, Cherbourg

25. junija: Olympic, Cherbourg

26. junija: President Wilson, Trieste

27. junija: Berengaria, Cherbourg

28. junija: Olympic, Cherbourg